HAMAMA AMAMANA

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeraeie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. – Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 2 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. - Kronika

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzedowa.

Rzymsko-katolicki pleban w Potyliczu, jmks. Józef Zdanowicz, ofiarował przypadającą mu należytość z dochodów parafialnych w kwocie 21 ztr. 13/4 kr. m. k. lwowskiemu instytutowi ślepych.

Odsyłając ten dar na miejsce przeznaczenia podaje się go do wiadomości publicznej z wyrazem podziękowania szczodrobliwemu dawcy. Łwów 30. grudnia 1856.

Wiédeń, 2go stycznia. Dnia 3. stycznia wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany I. zeszyt Dziennika ustaw państwa. Zeszyt ten zawiera:

Nr. 1. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 27. grudnia 1856 -- względom zakazu rozdrabiania domów w królestwie Czech.

Nr. 2. Uchwałe ministeretwa finansów z 28. grudnia 1856 - obowiązującą w krajach koronnych należących do powszechnego związku celnego, — względem opłaty celnej od ekstraktu sakła-kowego, od szczotek i gumy.

Nr. 3. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29. grudnia 1856 — obowiązujące w całej monarchyi z wyjątkiem pogranicza wojskowego, — względem przyzwolonych najwyższem postanowieniem z dnia 22. grudnia 1856 pensyi ku zaopatrzeniu familii urzędników sądowych kilku kategoryi.

Nr. 4. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 31. grudnia 1856 — moca którego ogłasza się postanowienie względem organizacyi i urzędowego zakresu działania rządu krajowego i oddziałów namiestnictwa w krolewstwie węgierskiem.

Sprawy krajowe.

(Wyjazd Ich Mość Cesarstwa z Wenecyi do Padwy. — Przygotowania w Medyolanie na przyjęcie Cesarza. — Ułaskawienie. — Program dalszej podróży Ich Mość Cesar-stwa. — Arcyksiąże Karol Ludwik. — Br. Manteuffel z powrotem. — Piemont z po-witaniem Cesarza. — Uzbrojenie straży przy kolei. — Mianowania.)

Wiedeń, 4. stycznia. Gazeta wiedeńska ogłasza następu-jącą depeszę telegraficzną c. k. prezydyum Namiestnictwa w Wenecyi do Jego Excel. ministra spraw wewnetrznych w Wiedniu. Wenecya 3. stycznia.

Dziś o godzinie 10. rano odjechali Ich Mość Cesarstwo przy najpomyślniejszej pogodzie osobnym pociągiem kolei żelaznej do Padwy. Nadzwyczajna mnogość gondoł i zdobnych statków odprowadzała Najjaśniejsze Państwo przez uroczyście przyozdobiony Kanał grande na dworzec kolei żelaznej St. Lucia, zkąd Ich Mość Cesarstwo śród okrzyków radości tłumnie zgromadzonego ludu udali się w podróż.

Guzeta tryestyńska donosi pod dniem 27. grudnia z Medyolanu: Nadzwyczajnie świetne są przygotowania na przyjęcie Ich Mość Cesarstwa, których przybycie spodziewane jest w Medyolanie dnia 15. stycznia. W Loreto budują pawilon przepyszny pod którym wysiędą Najjaśniejsi Państwo i przyjmować będą hołd deputacyi mieszkańców, zkąd w spaniałych powozach kosztem miasta sprawionych odbędą przepysty wiego do otolicy kombandskiej powozach wionych odbędą uroczysty wjazd do stolicy lombardzkiej nowo zbu-dowanym łukiem tryumfalnym obok bramy "Porta orientale". Sam pawilon, pod którym wysiędą Ich Mość Cesarstwo, kosztować będzie 150.000 lire.

Jego Excelencya jeneralny gubernator lombardzko-weneckiego królestwa feldmarszałek hrabia Radetzky pozwolił wychodźcy politycznemu Nicola Rechiedei powrócić bezkarnie do c. k. państw austryackich z przypuszczeniem do praw obywatelskich austryackiego państwa.

Ich Mość Cesarstwe opuszczą podług dotychczasowych rozpo-rządzeń w sobotę (3.) Wenecye i udadzą się w dalszą podróż do

Ich cesarzew. Mości Arcyksiąże Karol Ludwik i dostojna małżonka Jego Arcyksiężna Małgorzata mają zamiar udać się w połowie stycznia z Inszpruku do Medyolanu, gdzie zjadą się z Ich Mość Cesarstwem.

Król. pruski adjutant, pułkownik baron Manteuffel powróci na przyszły tydzień do Wiednia z Werony, gdzie udawał się do dworu cesarskiego. Podróż jego odnosi się jak stychać do spraw wojskowych, i mówią, że dlatego powołał Jego ces. Mość także fzm. barona Hessa do Włoch.

Chociaż urzędowa wiadomość o zniesieniu sekwestru z dóbr wychodźców lombardzkich a zarazem naturalizowanych Sardyńczyków niedoszła jeszcze do Piemontu, postanowił przecież król Wiktor Emanuel, podług doniesienia w *Indep. belge* nietylko wysłać pełnomocnika swego do Medyolanu dla powitania Jego Mości Cesarza Austryi, ale także przywrócić zupełnie dawne stosunki dyplometrowa. matyczne z Austryą.

- O uzbrojeniu dozorców kolei donoszą: Na wschodniej kolei rządowej od Krakowa aź do rosyjsko-polskiej granicy, byli strażnicy kolei oddawna już wystawieni na napady włóczegów i rabusiów, a w zesztym tygodniu został pewien strażnik kolei między Krakowem i Berzowicą z żoną i dzieckiem zamordowany w swem pomieszkaniu. Z tej przyczyny zostali teraz wszyscy (102) strażnicy tej kolei rozbrojeni, a mianowicie otrzymał każdy karabin z bagnetem, szabla i sześć ostrych nabojów. To samo ma nastapić także na wegierskich kolejach żelaznych, gdzie bezpieczeństwo osobiste jeszcze bardziej zagrożone.

– Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z Wenecyi z dnia 22. grudnia r. z. byłemu adwokatowi Tarnowskiemu Drowi Wincentemu Ligezie nadać najłaskawiej ty-

tuł cesarskiego radcy z uwolnieniem od taxy. Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 11. grudnia r.z. inżynierowi asystentowi i dyrektorowi Złoczowskiego powiatu drogowego Ignacemu Gersabek, w uznaniu znakomitych zasług przy budowie gościńców w Galicyi nadać najłaskawiej złoty order zasługi.

Ameryka.

(Obawa powstania murzynów.)

W Tennesse i Kentuky ustała już obawa przed powstaniem marzynów, lecz w innych stronach południowych niebezpieczeństwo jeszcze nie mineło. Po więzieniach pełno murzynów. Sądy zebrały się po powiatach szczególnych. Mianowano wydziały bezpieczeństwa i uorganizowano straż patrolową. W Dover powieszono znów 8. murzynów, zaczem razem z dawniejszymi stracono już 19. Nie popełnili oni wprawdzie zadnego zamachu, lecz dowiedziono im, że przygotowywali powstanie.

Miszpania.

(Prawo wyborów. — Stacya floty śródziemnej. — Pogłoski nawrotu Meksyku do Hi-szpanii. — Kolej Pireneju. — Połączenie Hiszpanii z Portugalią. — Depesza z 27. 28. i 29. grudnia.)

Wadryt, 23. grudnia. Przepisany census do udziału w wyborach municypalnych wynosi podług dziennika *Iberia* 700 realów; wybranym zaś może być tylko ten, kto opłaca 1500 realów podatku. Podług korespondencyi z Balearów mają okręt liniowy "Izabela II.", bryg "Pelaya" i jedna fregata połączyć się na wodach pod Mahon i tworzyć mała stacye floty na morzu śródziemnem. Podług dziennika Epoca donosi jeden z dzienników ministeryalnych, że do Madrytu przybyli postowie byłego prezydenta republiki meksykańskiej, Santa Anny. Santa Anna obowiązuje się przy pomocy hiszpańskiej powrócić do swojej ojczyzny i założyć monarchyc pod berłem księcia hiszpańskiego. Nie pierwszy to raz — powiada ów dziennik — objawia Santa Anna ten zamiar, któryby Hiszpania wszelkiemi siłami wspierać powinna, gdyby osiągnienie jego było podobne dzisiaj, i niemusiało pociągnąć za sobą największego zawikłania stosunków hiszpańskich w Ameryce. My będziemy pokonywać wszelkie usiłowania względem przywrócenia monarchyi w Meksyku i innych republikach amerykańskich dlatego samego, że zbywa im na niezbędnym warunku opinii publicznej i pomocy Anglii i Francyi. — Inżyniery, których rząd francuski wysłał dla opatrzenia miejsca pod kolej komunikacyjną na Gaburnie, powrócili do Francyi. Rezultat ich poszukiwań ma być bardzo pomyślny i pokazało się, że zbudowanie kolei przez Pyreneje niebyłoby zbyt trudne i że terytoryum hiszpań-

skie nastręcza mniej przeszkód niż francuskie. — Dawny plan połaczenia Hiszpanii z Portugalia nabiera tu coraz więcej znaczenia. Dziś upatrują w tem niejako wskazówkę opatrzności ze względu na to, że monarcha portugalski jest młody i płci mezkiej, a korona hiszpańska dostanie się w następstwie Infantce; małżeństwo obojga dokonatoby tego dzieła, które wielu uważa za niezmiernie trudne, a inni za niepodobne nawet. Tak połączyła się Katalonia z Aragonią zaślubieniem Berengara IV. z księżniczką Petronila; tak połączyła się Kastylia z Aragonia małżeński<mark>m związkiem</mark> króla katolickiego. Takie powody podsuwają zwykle temu małżeństwu ci, którzy zostają pod wpływem Anglii; powiadają także, że młody król Portugalii niemoże w liberalistach hiszpańskich obudzać ani zazdrości ani obawy, gdyż w jego sercu płynie krew Cesarza Dom Pedra, jego wcześnie rozwinięte zdolności umysłowe i gorliwość do nauk są rękojmią jego liberalnych dążności. Różnica wieku obudwu ksiązat niestanowiłaby zadnej przeszkody, gdyż hrabia Barcelony, gdy zaślubił dziedziczkę króla Don Ramiro, miał lat dwadzieścia trzy, a jego małżonka liczyła dopiero dwa lata.

Treść depeszy madryckiej z 27go grudnia jest taka: Pogłoski o zmianie pułków załogi tutejszej są całkiem bezzasadne. — Około połowy stycznia ogłoszą nowe budżeta. — Stan Katalonii coraz

Inną depeszą z 28. grudnia donoszą z Madrytu: "P. Raynouard, pełnomocnik pana Mires'a odjechał dziś do Paryża, wypłaciwszy wprzód pierwszą ratę pożyczki, to jest 60 milionów. -zupełny i powszechny."

Depesza z Madrytu z 29go grudnia donosi: "Cena chleba zmniejszyła się znacznie w Madrycie dzięki staraniem rządu. Podług doniesień dzienników ministeryalnych polepszają się stosunki Katalonii.

Anglia.

(Bombardowanie Kantonu.)

Londyn, 30. grudnia. Pod względem ostatnich wiadomości z Chin pisze Times: "Widzimy z przyjemnościa, że o ile wnosić można z krótkich raportów telegraficznych, niezbłądzono ze strony Anglii zbytnią skwapliwością, i że jenerał angielski postępował z całem umiarkowaniem, jakiego wymagały stosunki. Kiedy strata Anglików podczas szturmu na Kanton 29. października, przyczem wojska ich dotarty az do pałacu gubernatora, ograniczyła się na 3 poległych i 12 ranionych, tedy możemy słusznie wnosić, że wojska nie dlatego się cosnęły, iż musiały ustapić przeważnej sile, lecz że zachodziły przytem względy ostrożności, gdyż oczywiście niebezpiecznie było narażać małą garstkę ludzi na niespodziany napad, ogień, explozye lub te nieprzyjemność, by odcieto jej odwrót śród jednego z najludniejszych i najcieśniej zbudowanych miast na świecie. Po 29tym październiku próbowano znowu rozpocząć układy i dozwolono Chińczykom cztery dni czasu do namysłu, zapewne w nadziei, że kara, jaka ponieśli, i sprawione tem nieszczęście przełamią upór władz chińskich, zwłaszcza, ze atak wymierzony był właśnie na te część miasta, mianowicie południowa, gdzie mieszkał guhernator Ych. Ponieważ układy nieprzyszły znowu do skutku, bombardowano stare miasto 3. i 4. listopada. W tak gesto zaludnionem miejscu, liczącem przeszło $\mathbf{1}^{1}/_{2}$ miliona ludności, musiało bombardowanie sprawić wielkie spustoszenie, i bez watpienia zgineło bardzo wiele ludzi. Raport wspomina jednak tylko o szkodach wyrządzonych ogniem. Po bombardowaniu nastapiła jednodniowa przerwa, poczem uderzono znowu na 23 statków chińskich i zatopiono wszystkie. Ponieważ flota może zbliżyć się do Kantonu tylko na mil 15, przeto musiano uskute-czniać te wyprawy za pomocą małych statków i wojsk lądowych, i jedyna pomoc, jakiej mogła udzielić im flota, zasadzała się na tem, że zniszczono twierdze położone u ujścia rzeki, które nieraz już floty angielskie burzyły i zdobywały. Dzieła te dokonane zostały z wielką precyzyą i pospiechem i w kilku dniach zniszczono prawie tyle, co w ciągu całej ostatniej wojny chińskiej. Wypadki te wywrą naturalnie na jakiś czas bardzo niepomyślny wpływ na handel."

Francya.

(Serenada noworoczna. – Liczba ludności normalna. – Konferencyc. – Przypadek. Medal ua pamiątkę chrzcin następcy tronu. – Ułaskawienie. – Przyjęcie wychodźcó Szwajcarskich. – Wyroby cukru.) - Przyjęcie wychodźców

Paryż, 31. grudnia. Dziś w południe o godzinie 12tej odbyła się na dziedzińcu Tuileryów screnada noworoczna na cześć Cesarza i Cesarzowy. Wszyscy dobosze i chóry muzyczne załogi i gwardyi narodowej Paryża miały w niej udział. Screnada rozpoczeła się hymnem "Salut Imperiale," który spiewało 500 żołnierzy. Potem nastapił marsz Cesarzewicza, przyczem wszyscy dobosze bili werbla. Ich Mość Cesarstwo z Cesarzewiczem ukazali się na balkonie Tuileryów.

Dekret w Monitorze postanawia, że przyłączone do niego tabele ludności, podług których ogólna liczba ludności we Francyi wynosi 36,039.364 dusz, mają być na czas pięcioletni uważane wyłącznie za autentyczne. - Na czele swej nieurzędowej cześci podaje

dziś Monitor następujące ogłoszenie:

"Reprezentanci dworów, które podpisały traktat paryski, zbiorą się jutro w południe na konferencye w hotelu ministra spraw zagranicznych, by się porozumieć względem uchylenia trudności, jakie stały dotąd na przeszkodzie wykonaniu 20go artykułu traktatu z 30. marca 1856."

W więzieniu dłużników przy ulicy Clichy zastrzelił wczoraj żołnierz stojący na straży pewnego kupca amerykańskiego, że na trzykrotne upomnienie jego niechciał odstąpić od okna. Śledztwo sądowe rozpoczęło się już. — Wiadomości o sprawie szwajcarskiej sa dość pomyślne. Słychać z pewnością, że rzad francuski pracuje gorliwie nad pojednaniem.

- Burmistrze głównych miast departamentowych Francyi i Algieryi, których Cesarz zapraszał na chrzest swego syna, postanowili jak wiadomo kazać wybić medal na pamiatke tej uroczystości. Rady gminne przystąpiły chetnie do tego zamiaru, i sporządzenie medalu poruczone zostało rytownikowi Cesarskiemu panu Caqué, który temi dniami ukończył już swoje dzieło. Po prawej stronie medalu przedstawiony jest Cesarz, jak stojąc przy boku Cesarzowy podnosi młodego Cesarzewicza, by go pokazać zgromadzonemu ludowi. Na odwrotnej stronie zaś znajduje się śród wieńca, który tworzą nazwy wszystkich reprezentowanych przy chrzcie miast, napis: "Cesarzowi!" Wczoraj w południe przyjmował Cesarz w Tuilarwach konisyo hymistyców mianowane dla dawace w Llagowane do przyjmował Cesarz w Tuilarwach konisyo hymistyców mianowane dla dawace w Llagowane do przyjmował Cesarz w Tuilarwach konisyo hymistyców mianowane dla dawace w Llagowane do przyjmował Cesarz w Tuilarwach konisyo hymistyców mianowane dla dawace w Llagowane do przyjmowa w Llagowane dla dawace w Llagowane do przyjmowa w Llagowane do przyjm leryach komisyę burmistrzów mianowaną dla doręczenia medalu. Prezydent komisyi miał przy tej sposobności krótka przemowe, na która Cesarz odpowiedział kilku serdecznemi wyrazy, poczem rozmawiał jeszcze przez chwilę z każdym członkiem komisyi. Wieczor byli wszyscy burmistrze, składający komisye, na obiedzie w Tuile-ryach, i przedstawiano ich Cesarzowej. — Podług dziennika Memorial de la Loir darował Cesarz znacznej liczbie przestępców politycznych z departamentu Nievre karę internowania, na jaką skazani byli w St. Etienne lub w sasiednich gminach. - Liczba rojalistów, którzy przenieśli się z kantonu Neuenburga do sąsiedniego departamentu Doubs, wynosi już 7 do 800. Władze francuskie użyczają im wszelkiej pomocy. — Podług dziennika Constitutionnel powiekszy się w tym roku krajowa fabrykacya cukru we Francyi. Od początku roku administracyjnego 1856/57 do końca listopada wyrobiono 38 milionów kilogramów, to jest o 1 milion więcej, niż w tym samym przeciągu czasu roku zeszłego. W magazynach znajduje się obecnie 6 milionów kilogramów.

Szwajcarya.

(Tok negocyacyi w sprawie neuenburgskiej.)
Poselstwo rady związkowej wyjaśnia krótko i treściwie tok

negocyacyi w sprawie neuenbargskiej:

Poset pruski zadat pierwotnie niezwłocznego, a poźniej bezwarunkowego uwolnienia więźniów neuenburgskich; następnie przemawiał i poseł francuski za tem uwolnieniem. Odpowiedzieliśmy na to, że gotowi jesteśmy zaproponować to uwolnienie, jeśli za tem pójdzie i wyrażne przyrzeczenie zupełnej niezawistości Neuenburga.

Do drugiej pary należą propozycye rozjemcze Anglii, wyszcze-

gólnione w poselstwie.

Z naszej strony wyraziliśmy gotowość przyjęcia tych propozycyi; tych jednak nie komunikowano Prusom z tej przyczyny, że można się było tylko odmownej odpowiedzi spodziewać.

W trzecicj porze zadała Francya uwolnienia więźniów, przyczem zobowiązała się dołożyć wszelkich usitowań, by wyjednać po-

jednanie u Króla pruskiego.

Z przyczyn wyjaśnionych bliżej w poselstwie niepodobna nam

było trzymać się tej propozycyi.

W czwartej porze domagały się Prusy bezwarunkowego uwolnienia więźniów, po czem dopiero oświadczyły gotowość swoją do dalszych negocyacyi.

Z naszej strony oświadczyliśmy wprawdzie także gotowość do negocyacyi, lecz niemogliśmy przystać na poprzednicze i bezwarun-

kowe uwolnienie więźniów.

W piątej porze staraliśmy się wejść bezpośrednio w negocyacye z Prusami; które jednak nie chciały do nich przystapić bez poprzedniczego uwolnienia więźniów.

Do szóstej pory należy zaprojektowana nota zbiorowa, na która chcieliśmy się zgodzić, tecz do czego nie przyszło dla oporu

mocarstw szczególnych."

Dziennik Würth. Staatsans. upewnia, ze wiadomość, jakoby szwajcarska rada związkowa zaciąguęła pożyczkę wojskową u sztutgarskiego banku nadwornego, wcale się nie sprawdza.

Frankf. Post. Ztg. donosi. jakoby firma Rothschild otrzymała

wezwanie do uskutecznienia pożyczki wojennej dla Szwajcaryi, lecz

że się od tego uchyliła.

Zgodnie z tem doniesieniem pisze dziennik Deutschland: "Radzcy nadwornemu dr. Furrer polecono jak stychać między innemi takze i zaciągnienie pozyczki dla Szwajcaryi, zwłaszcza ze usiłowania dyrektora pewnego sztutgardzkiego towarzystwa co do zaciągnienia dla Szwajcaryi u Rothschilda pożyczki 30 milionów spetzty na niczem. Równocześnie znajduje się we Frankfurcie niejaki p. Ries z Berny dla zakupna przyrządów potrzebnych armii szwajcarskiej.

Do Neue Preus. Zig. piszą ze Sztutgardy, jakoby rząd wirtembergski zawrzeć już miał na mocy przysłużającego mu prawa konstytucyjnego (§. 86) traktat względem przechodu wojsk pruskich poczyniono nawet przygotowania do przewiezienia najprzód 60.000 zołnierzy pruskich, co wkroczą do Bawaryi - koleją zelazną z Ulmu do Aulendorfu, zkad wyruszyć mają ku granicy szwajcarskiej. (Aulendorf jestto stacya kolei zelaznej między Ulmem i Friedrichshafen, o 6 mil odległa od tego miejsca i tyleż od Sigmaringen.) Być też może, że podróż pewnego wyższego urzędnika w wirtembergskim departamencie finansowym do górnego kraju, zostaje z tem wszystkiem w styczności.

Włochy.

(Żaloba na dworze sardyńskim. — Przewóz więźniów politycznych do Ameryki poludniowej.)

Gass. Piemont. z 27. grudnia donosi:

"Po zgonie Jej królewicz. Mości, najdostojniejszej Arcyksiężny Elzbiety, przywdział J. M. Król załobę oznaczona na 180 dni, a 9 dni przepędzi w cichości i dlatego też nicodbędzie się zwykłe przyjęcie noworoczne u Dworu.

Wieczory, które w hotelu ministra spraw zewnętrznych rozpocząć się miały 29., odłożono z tej zasmucającej przyczyny do 5.

stycznia.

Korcspondent do dziennika Times donosi o propozycyi, jaka republika argentyńska przedłożyć miała rządowi neupolitańskiemu względem transportu pewnej liczby więźniów politycznych do ziemstw należących do państwa La Plata z tą uwagą, że przesiedlenie po-zostawione będzie do wolnej woli więźniów i że nie będzie w tem żadnego przymusu. Propozycye te zestawiono teraz w formie traktatu, a główne punkta jego na tem się zasadzają, że rząd neapolitański ponosić ma koszta podróży, argentyński zaś wypłaci każdemu wychodźcy po 250 piastrów na rok pierwszy (którę kwotę zwrócić mają w ciągu lat pięciu), a oprécz tego zabczpiecza każdemu pewny obszar gruntu i potrzebne do uprawy jego bydło. — Traktat zawiera się na lat trzy. Rząd neapolitański żąda zresztą, by w traktacie miasto "wychodźców" użyto słowa: "transportowanych" a précz tego wyczy sobie przedkażenia traktatu do lat cztenych". nych", a prócz tego życzy sobie przedłużenia traktatu do lat czterech. — Tym zmianom sprzeciwiał się ajent argentyński, p. Buschenthal; miał on wkrótce odjeżdzać z powrotem do Ameryki, i być może, że obie strony potad całkiem się już porozumiały.

Niemce.

(Pogłoski o wystawieniu obserwacyjnego korpusu w Bawaryi — Deputowanych Stut-gardzkich protestacya. — Ograniczenie ojców chrzesnych.)

Mnichów, 28. grudnia. W razie pochodu wojsk pruskich na granice szwajcarską ma być w południowej Bawaryi ustawiony bawarski korpus obserwacyjny, mianowicie dwa pułki piechoty i batalion strzelców z potrzebną konnicą i artyleryą. Wojska te jednakże nieotrzymały jeszcze żadnego rozkazu.

Pewna liczba demokratycznych i radykalnych cztonków Izby deputowanych w Sztutgardzie przestała wydziałowi stanowemu pi-

smo zaczynające się od tych słów:

"Przczacny wydziałe zgromadzenia stanowego! Upewniają powszechnie, jakoby poseł pruski miał dnia 18. b. m. (grudnia) oświadczyć, ze Monarsze jego wypada pretensye swoje do Szwajcaryi poprzeć teraz wystawieniem siły zbrojnej i że rozpoczeto już układy względem wolnego przechodu wojsk pruskich przez kraje niemieckie. Niepodlega przy tem zadnej watpliwości, ze wojna Prus ze Szwajcarya prowadzona być może tylko po przekroczeniu południowoniemieckiego terytoryum przez wojska pruskie...."

Dalej zaś stoi w tem pismie:

"Krok nieprzyjacielski dotknałby ludność sasiadującą ze Szwaj-carya tem boleśniej, zwłaszcza że Szwajcarya była zawsze najspokojniejszym, najlepszym i najzgodliwszym sąsiadem Niemiec, jest tez od wszystkich sąsiadów swoich lubiona, szanowana i ma ich sympatye, a nadto połączona jest z nami wezłami handlu i interesów wspólnych. Jakoż nawet i w takim razie, gdyby usilowaniom wielkich mocarstw europejskich powiodło się zapobiedz wybuchowi niechęci i rzeczywistych kroków nieprzyjacielskich, byłoby już same tylko ustawienie wojsk pruskich na pograniczu południowo-niemieckiem lub w księztwach hohenzollernskich wielkiem nieszczęściem, a to nietylko dla Szwajcaryi, któraby naprzeciw zbrojnej sile pruskiej musiała wystawić liczną armię z kosztem niezmiernym i ubytkiem sił roboczych dla kraju bardzo potrzebnych — lecz także i dla Niemice a szczególnie dla państw południowo-niemieckich, które pod względem agronomicznym, fabrycznym i handlowym mają wspólny ze Szwajcaryą interes, niewspominając już o innych stratach i przykrości, jak n. p. o uciążliwości kwaterunku i dawania podwód. Teraz już, ledwie po zaczęciu w Szwajcaryi uzbrojeń stosunkowo mniejszych, ustał znacznie obrot handlowy i zarobkowy między Wirtembergiem i Szwajcarya. Obarczenie Szwajcaryi długiem wielkim, a co byłoby konieczną następnością wystawienia całego zaciągu i tembardziej jeszcze wojny, zmusiłoby ja niezawodnie do znacznego powiększenia swych ceł przywozowych z wielką i niezmienną już szkodą Niemiec i państw południowo-niemieckich. Ktoż może zresztą za to ręczyć, że wojna wszczeta między Prusami i Szwajcarya nie sprowadzi i innych jeszcze zawiklań wojennych i że ojczyźnie naszej i Niemczy całej nie zagrozi niebezpieczeństwem, którego doniostości nikt teraz przewidzieć i zmierzyć niezdoła. W nieobecności więc Stauów uważamy to za obowiązek konstytucyjny wydziału stanowego, wspomnąć rządowi królewskiemu o interesach i życzeniach kraju i stawać w ich obronie. Wnosimy przeto prośbę do przezacnego wydziału stanowego: by rzad królewski raczył powziąć kroki odpowiedne i do tego się przyczynił, aby nieprzyszło do ściągniecia wojsk pruskich w Niemczy południowej, lub do pochodu przeciw Szwajcaryi przez kraj niemiecki, a nasz w szczególności. Maurycy Mohl. J. Holder. Fetzer. Rödinger. S. Schott. K. Pfeiffer. Conradi. R. Probst. Runkel. Schnitzer."

Magdeburg, 27. grudnia. W dawnych krajach saksońskich ogłoszone zostały nowe przepisy względem trzymania dzieci do chrztu. Minister wyznań rozporządził w porozumieniu z prote-

stancką radą kościelną, że dzieci ślubnych niepowinno za zwyczaj trzymać do chrztu więcej jak pięć kumów, nieślubnych zaś nigdy więcej nad pięciu. Każdy nadliczbowy kum przy dzieciach ślubnych musi opłacać należytość w kwocie 5 srebr. groszy.

Szwecya i Norwegia.

(Fortyfikacye sztokholmskie.)

Sztokholm, 23. grudnia. Według projektu przedłożonego przez komisyę, mają fortyfikacye sztokholmskie składać się z warowni rozosobnianych, które za pomocą floty wybrzeżnej mogą być łatwo obronione. Koszta budowy tych fortyfikacyi obliczono na 2 mil. talarów. — Wszystkie stany przyzwolity kredyt na budowe kolei żelaznych.

Turcya.

(Wyszczególnienia ze strony Rosyi. - Zaszczyty przyznane Szeryfowi Mekki.)

Konstantynopol, 18. grudnia. Do Monitora paryskiego piszą: Z powodu stosunków, jakie zawiązano przy sposobności zwrócenia Karsu między władzami rosyjskiemi i tureckiemi, nadala Rosya Izmaiłowi Baszy, naczelnemu wodzowi armii anatolskiej wielka wstęgę orderu orła białego, a Hussein Baszy, szefowi sztabu jeneralnego wielką wstęgę orderu św. Stanisława. Oprócz tego nadano

13 innym oficerom rozmaite ordery rosyjskie.

**Monstantynopol*, 19. grudnia. Szeryf Meki, Mahomed Ibn Aoun, otrzymał wysadzany brylantami order Medzidie I. klasy i przepyszną szpadę z rękojeścią brylantową, jego synowi Abduli Ba-szy nadany został także order Medzidie I. klasy, a inni synowie

otrzymali wyższe stopnie wojskowe.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Weneeya, 3. stycznia. Gass. uff. di Venesia donosi, że Jego Cesarska Mość znowu ułaskawić raczył dwóch więźniów skazanych za obraze Majestatu na siedmio i czteromiesięczne więzienie.

Modena, 1. stycznia. Siedmiu więżniom skazanym za zdra-

de stanu na kilkuletnie więzienie opuszczono resztę kary.

Paryż, 3. stycznia. Wczoraj wieczór renta 3proc. $66.82^{1}/_{2}$.

Journal des Debats zapewnia, ze dziś odbędzie się znowu posiedzenie konferencyi, i dziś albo w poniedziałek podpisany będzie protokół. Nowa granica ustanowiona jest już ostatecznie; po dokona-nem uregulowaniu granicy nastąpi wkrótce ewakuacya księztw naddunajskich i czarnego morza.

Faryž, 4. stycznia. Wczoraj wieczór o 6tej godzinie w kościele "St. Etienne du Mont" ugodził na życie Arcybiskupa Paryskiego ksiądz jakiś, (assassine par un pretre). Skrytobójca został

aresztowany.

Berlin, 3. stycznia. Na mocy dekretów ministra spraw wewnetrznych i finansów z dnia 20. grudnia zakazano aż do dalszego rozporządzenia wywóz koni zagranicę celną w całej monarchyi pruskiej.

Berna, 3. stycznia. Szwajcarski ambasador w Paryżu p. Barmann odjechał z nowemi instrukcyami do Paryża. Radca stanowy Kern towarzyszy mu w tej podróży. Furrer niepowrócił jeszcze z swej misyi. Dwie nowe dywizye powołano do broni.

Berna, 3. stycznia. Oczekują tu ultimatum Francyi i Anglii. Nowy zaciąg wojska liczy 14.000 ludzi. Straż pograniczną nowo uorganizowano. W tych dniach ma być ogłoszona proklamacya rady

federacyjnej.

Berlin, 2. stycznia. Korcspondencya pruska ogłasza tekst depeszy prezydenta rady ministrów barona Manteuffel z dnia 28go grudnia w sprawie neuenburgskiej do król. pruskich ambasadorów w Wiedniu, Paryżu, Londynie i Petersburgu z doniesieniem, że Jego Mość Król Prus "pomimo licznych niedogodności, jakie połączone są ze zwłoką, spowodowanym się widział odroczyć rozkaz względem mobilizacyi armii aż po dzień 15. stycznia 1857. Niepotrzeba nadmicniać, powiada dalej depesza, że nieczekanoby tego terminu, gdyby władze szwajcarskie w tym duchu wyzywającym, jakim się od-

znacza kilka ich nowszych uchwał, przed tym czasem chciały sta-wić więźniów neuenburgskich przed sąd asysów federacyjnych."

Genua, 1. stycznia. Towarzystwo zaatlantyckie wyprawia dnia 6. b. m. kilka okrętów kupieckich na Lizbonę i Madryt do Pernambuku i Bahii.

Konstantynopol, 26. grudnia. W wyższych urzędach finansowych zaszły niektóre zmiany. Ghalib Basza, dotychczasowy dyrektor mennicy mianowany został członkiem rady tanzymatu, Musza Szafeti, dotychczasowy minister handlu mianowany ministrem finan-sów; Ismael Basza, dotychczasowy radca Tansymatu mianowany ministrem handlu. — Do angielskiej eskadry na czarnem morzu przy-byty paropływy "Ariel", "Curaçao" i "Vulture". — Projekt fermanu do zwołania dywanu ad hoc w obydwóch księztwach naddunajskich jest już wykończony. - Z Persyi niema nowszych wiadomości.

Konstantynopol, 26. grudnia. Feruk Khan prosił jak słychać wys. Porte o neutralność w wojnie z Anglią; rząd turecki dał odpowiedz, ze zachowanie się Turcyi zależeć będzie od postępowania Rosyi. Z Trebizondy donoszą, że rząd rosyjski jeszcze niedał żądanej satysfakcyi w sprawie zabranych okrętów tureckich na azowskiem morzu.

Ateny, 27. grudnia. Wojska królewskie stoczyły na pograniczu zwycieską potyczkę z rozbójnikami.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów. 6. stycznia. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 213 sztuk wołów, których w 11 stadach po 6 do 36 sztuk z Rozdołu, Zółkwi, Brzozdowiec, Szczerca i Lesienic na targowice przypędzono. Z tej liczby sprzedano - jak nam donoszą na targu 199 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła mogącego wazyć 285 wied. funtów miesa i 26 funtów łoju 49r.; sztuka zaś, która szacowano na 340 funtów mięsa i 40 funtów łoju, kosztowała 80 złr. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 5. stycznia.	gote	gotówka		towarem	
pina o. stycamu.	złr.	kr.	złr.	kr.	
Dukat holenderski mon. konw.	4	49	4	52	
Dukat cesarski , , ,	4	52	4	55	
Półimperyał zł. rosyjski " "	8	26	8	30	
Rubel srebrny rosyjski , ,	1	38	1	39	
Talar pruski	1	33	1	35	
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	12	1	13	
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	81	10	81	36	
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	76	15	76	36	
5% Pożyczka narodowa) Ruponow	83		83	40	

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 3. stycznia.	w przecięciu
Ohligacye długu państwa 5% za sto 82 817/ detto pożyczki narod 5% " 8311/16 7/8 5/8	8115/16
detto pożyczki narod 5% " 8311/18 7/8 5/8	838/4
detto z r. 1851 serya B 5% " -	-
detto z r. 1853 z wypłata 5% —	
Obligacye długu państwa 4½ 7 71½ dctto detto 4½ 7 7	701/2
detto detto4% " —	(
detto z r. 1850 z wypłata 4% " –	_
detto detto detto 3% "	-
detto z r. 1850 z wypłata . 4	
Pożyczka z losami z r. 1834 " 274	274
detto detto z r. 1839 , , — detto detto z r. 1854 · , , —	A Company of the Comp
Obl. wied. miejskiego banku 2½ 2/2 —	
Pożyczka z losami z r. 1834 " 274 detto detto z r. 1839 " — detto detto z r. 1854 " — Obl. wied. miejskiego banku . 2½% — Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 " — — Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 " — — Obl. indemn. Niż. Austr. " " — detto galicyjskie i węgierskie " — 76³¼ 77 detto krajów koron. " " — 1038 1041 Akcye bankowe " " 1038 1041 Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 318³¼ 318 Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2395 2387¹½ Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. —	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	THE STATE OF
detto galicvijskie i wegierskie . 5% 763/, 77	7613/16
detto krajów koron 5% –	- /16
Akeye bankowe	1040
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr	
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 3188/4 318	3181/4
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2395 23871/2	2390
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr —	PLAT.
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr —	-
Ake. kol. BudzińLincko-Gmundz. na 250 złr	
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 571	571
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr. —	-
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr —	I THE REAL PROPERTY.
Renty Como	A 1000 Lane

walled and ideal form

wiedenski kurs weksiow.	
Dnia 3. stycznia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	- 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur	107 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl. 1057/8	3 m. 105 ⁷ / ₈ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont —	- 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank	78 ⁵ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań	- 2 m. 10-19 3 m.
Londyn za 1 funt. sztrl	- 2 m.
Medyolan za 300 lire austr	1051/8 2 m
Marsylia za 300 franków	— 2 m.
Paryž za 300 franków	$\frac{-}{123^{1}/_{2}}$ 2 m.

Bukareszt za 1 złoty Para				sto . 264	w przecięciu 264 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para					- T. S.
Cesarskie dukaty		4		. 93/4	93/4 Ag10.
Dukaty al marco	•		٠	. —	- Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. stycznia.

Dnia 5. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% 82½; 4½ 71½; 4% 65; 4% z r. 1850 — 3% —; 2½% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 275; z r. 1839 129½. Wiéd. miejsko bank. —. Wegiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1045. Akcye kolei póln. 2380. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd 432½. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 107 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 106 2 m. Hamburg 78½ 2 m. Liwurna 106½ l. 2 m. Londyn 10—19. 2 m. Medyolan 105½. Marsylia 123½, Paryż 123½. Bukareszt 263½. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9½. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A.—; lit. B. — Lomb. 96. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 107. Pożyczka narodowa 83½. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 318½. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej 203¾. zachodniej kolei żelaznej 2038/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. stycznia.

IIr. Starzeński Adam, z Krzywczy. — PP. Jelowicki Wen., z Bóbrki. — Kriegshaber Art., z Siemianówki. — Morawski Konst., z Gródka. — Grodzicki Stan., z Bzianki. — Olszewski Tyb., z Milatycz. — Jedrzejowicz Kaz., z Czapel. — Polanowski Stan., z Bezejowa. — Obertyński Aleks., z Leszczkowa. — Winnicki Ant., z Janowa. — Głogowski Ludwik, z Psar. — Bocheński Alojzy, z Ottyniowiec. — Stecher de Sehenitz Jan, c. k. sekretarz namiestn., ze Zółkwi. — Pinczykowski Mil., z Medwedowiec. — Sankowski Wojciech, z Rosochowiec.

Dnia 6. stycznia.

Hr. Borkowski Edward, z Dubiecka. — PP. Kraiński Edm., z Leszczowatego. — Kraiński Maurycy, z Wysiatycz. — Glixelli Teodor, z Glinian. — Richter Karol, c. k. komisarz drogowy, ze Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. stycznia.

Hr. Cavriani, c. k. kapitan, do Rzeszowa. – PP. Trzciński Ign., do Żyrawy. – Dr. Madejski Mar., adwokat kraj., do Przemyśla. – Neranowski Fel., do Ostrowa. – Łączyński Józef, do Batiatycz. – Czerwiński Jan, do Derewni. – Głowacki Wład. i Małachowski Zyg, do Żółkwi. – Bogdanowicz Józef, do Radziechowa. – Głogowski Art., do Bojańca.

Dnia 6. stycznia.

PP. Stecki Adolf, do Zółkwi. — Torosiewicz Maur., do Ostrowa. — Załuski Tad., do Załuża. — Pinczykowski Stan., do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. i 4 stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.		Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana 2. god. popol. 10.god. wiecz.	324 45 324 45 322 63	- 1.0° + 2.7° - 08°	89 6 79 2 92 6	południowy sł	pochmurno
6. god. zrana 2. god. popoł. 10 god. wiecz.	322.61 322.66 323.69	+ 0.1° + 2.8° + 1.6°	93.5 83.2 81.8	półnzach. sł zachodni n	pochmurno

TE A TE EL.

Dziś: komedya polska: "Djabeł w zalotach."

KRONIKA.

Osma lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań nowego Roku:

Złożyli: Jego Excelencya c. k. rzeczywisty tajny radzca i feldmarszałeklejtnant Jakób Parrot 5r., p. Józef Sokcsevits, c. k. jeneral-major 5r., baron Egkh, c. k. pułkownik 1r., pp. urzędnicy dyrekcyi kancelaryjnej wys. krajowej jeneralnej komendy 11r.10k., pp. Kwiatkiewicz, c. k. radzca namiestnictwa 2r., Olpiński, c. k. radzca sądu krajowego 20k., Czuczawa 2r., Dr. Heissenberger 1r., J. G. 2r., Fekete 1r., Pflug 1r., Borodyński 1r., Wacław Jarosch 1r., Andrassy 1r., Kissel, c. k. major 1r., Adam Sidorowicz 1r., Nerenowicz 1r., Zehmann 1r., Fiala 1r., N. N. 1r., Seidner 1r., Malina 1r., Macieliński, c. k. radzca wyższego sądu krajowego 1r., Wachtel 1r., Bourlard 2r., Baygar 1r., Ferdynand Engel 1r., Zellinger 1r., Mayer 2r., Jan Schmidt 1r., Demuth 2r., Biesiadecki 1r., Blenburg 1r., Glanz 1r., Januszowski 20k., Kunasiewicz 10k., Kotowicz 10k., Skaczel 15k., Biletzki 10k., Okuniewski 30k., Goisa 10k., Sawczyński 10k., Nagaszewski 20k., Reihn 20k., Wagner 10k., Zeeder 10k., Franciszek Hase 10k., Uszyński 10k., Kolarz 10k., Thurmann 20k., Schmit 30k., Fleker 20k., Blumenfeld 10k., N. N. 6k., Schober 10k., Pinkas Schel 10k., Matula 20k., Lill 20k., Paducki 15k., N. N. 10k., Mendrochowicz 20k., Nikorowicz 20k., Marszalkiewicz 15k., N. N. 10k., Baranowski 20k., Lipiński 12k., Hołubek 10k., Jaskiewicz 20k., Żerdziński 30k., Bojak 10k., Grabik 6k., Baranowicz 10k., Stefanicki 6k., Martini 10k., Gliński 6k., Plasiewicz 30k., Pietruski 6k., Bałanda 20k., Waltenberg 40k., N. N. 12k., N. N. 10k., Weich 20k., Bojarski 10k., N. N. 10k., Milaczek 30k., Dworzak 30k., Kainath 30k., N. N. 20k., Fettinger 10k., N. N. 24k., kilku księży zakonu OO. Jezuitów 2r., panie: Krzeczunowiczowa 1r., Haan 1r., Braun 20k., Maschke 20k., Home 30k., Błotnicka 1r., Jaworska 10k., Willigk 30k., Pohl 40k., Cikowska 1r., Lorsch 30k. - Razem 82r.52k. Do tego suma składek poprzedzających 523r.24k. - Ogólem 606r. 17k. mon. konw.

- Król. angielski jenerał Rose bawi obecnie w Wiedniu, by z polecenia rządu swego poznać wiedeńskie zakłady wychowawcze i wojskowe instytucye w ogóle i ułatwić tym sposobem księciu Cambridge przeprowadzenie zamierzonych reform wojskowych w Anglii.

- Przy sposobności urządzania apartamentów tak zwanych elektoralnych w królewskim zamku rezydencyonalnym w Mnichowie dla księcia Adalberta odkryto za staremi tapetami drzwi ukryte i potad wcale niewiadoma, a za temi drzwiami znaleziono ołtarz kosztowny ze srebrnemi świecznikami i innemi przedmiotami. Sądzą, że skarb ten ukryto podczas trzydziestoletniej wojny, a mianowicie podczas pobytu Gustawa Adolfa w Mnichowie.

- Podług wykazów urzędowych wynosiła liczba ludności w Szwecyi z końcem roku 1855 w ogóle 3,639 332 osób, z tych 1,764.118 plci męzkiej, a 1,875.214 płci żeńskiej. W roku 1850 była liczba ludności 3,482.541, a mianowicie 1,687.248 płci męzkiej, a 1,795.293 płci żeńskiej.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 1. Rozmaitości.